

## Ministeren

Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget  
Folketinget  
Christiansborg  
1240 København K



Udlændinge-, Integrations-  
og Boligministeriet

Dato: 9. marts 2016

Udlændinge-, Integrations- og  
Boligministeriet

Slotsholmsgade 10  
Post 1216 København K  
Tel. 7226 8400  
Mail [uibm@uibm.dk](mailto:uibm@uibm.dk)  
Web [www.uibm.dk](http://www.uibm.dk)

CVR-nr. 36977191

Sagsnr. 2015 - 2043

Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget har den 14. december 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 203 (alm. del) til udlændinge-, integrations- og boligministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet på foranledning af Martin Henriksen (DF)

### Spørgsmål nr. 203:

”Ministeren bedes oplyse på hvilke områder, flygtninge har adgang til gratis ydelser/velfærdsgoder fra det danske samfund samt oplyse, om flygtninge på et eller flere af disse områder må anses for at være økonomisk bedre stillet end danske statsborgere? Såfremt der er en sådan forskelsbehandling mellem danske statsborgere og flygtninge, bedes ministeren redegøre for den oprindelige baggrund for indførelsen af reglerne.”

### Endeligt svar:

Flygtninge har på lige fod med andre borgere ret til de ydelser og velfærdsgoder, som er fastsatte i de relevante love. Flygtnings ret til ydelser følger de betingelser, som i øvrigt er fastsat i loven, herunder hvorvidt der kræves dansk indfødsret og eventuelt en vis forudgående bopælstid for optjening af ret til den enkelte ydelse. Det gælder såvel kontante ydelser som serviceydelser, som fx daginstitutionsophold og skoletilbud til børn, adgang til sundhedstilbud og sociale tilbud.

Det er i besvarelsen forudsat, at der med spørgsmålet spørges til områder, hvor flygtninge i modsætning til danske statsborgere som udgangspunkt har adgang til gratis sociale ydelser og velfærdsgoder i sædvanlig forstand. Dermed er en ydelse eller et gode, der omfatter udlændinge generelt – og ikke alene flygtninge – medtaget i besvarelsen.

Ifølge lov om dansk uddannelse til voksne udlændinge m.fl. har voksne udlændinge m.fl., herunder flygtninge adgang til danskundervisning. Derudover har to andre grupper af voksne danske statsborgere også adgang til undervisning i dansk. Det drejer sig om voksne herboende grønlændere og færinger, som af særlige grunde ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund, samt voksne danske statsborgere, der på grund af langvarigt ophold i udlandet ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund.

Det er endvidere efter integrationsloven muligt for en kommune, at tilbyde en udlænding vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik eller et tilbud om ansættelse med løntilskud. Tilbuddene er en måde, kommunen kan afklare en udlændings beskæftigelsesmål samt et værktøj til at en udlænding kan oplæres eller evt. genoptræne faglige, sociale eller

sproglige kompetencer, således udlændinge kan opnå beskæftigelse på arbejdsmarkedet på ordinære vilkår.

Ligeledes gælder lov om repatriering alene for udlændinge, herunder fortrinsvis flygtninge. Ved repatriering forstås udlændinges frivillige tilbagevenden til deres hjemland eller tidligere opholdsland med henblik på at tage varig bopæl. Lovens formål er gennem en repatrieringsindsats at give udlændinge det bedst mulige grundlag for at tage stilling til og eventuelt træffe beslutning om at repatriere og støtte udlændinges repatriering.

Har flygtningen opnået dansk statsborgerskab, fortabes retten til repatriering.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har indhentet en udtalelse fra Beskæftigelsesministeriet vedrørende hvilke ydelser, der er på beskæftigelsesområdet, som flygtninge har adgang til, og Beskæftigelsesministeriet har oplyst følgende:

”Beskæftigelsesministeriet kan oplyse, at for udlændinge, der har fået opholdstilladelse i Danmark efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven (flygtninge), er der fastsat visse særlige regler i lov om social pension, hvor lovens krav om forudgående bopælstid, optjening af ret til social pension på baggrund af bopælstid her i riget og aktuel bopæl, kan være fraveget.

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig førtidspension, almindelig førtidspension m.v. er der fastsat tilsvarende særlige regler, hvor lovens krav om forudgående bopælstid og optjening af ret til social pension på baggrund af bopælstid her i riget er fraveget.

Ved opgørelse af bopælstiden her i riget i forbindelse med optjening af ret til førtidspension samt ved opfyldelse af kravet om 3 års forudgående bopælstid i optjeningsperioden, sidestilles bopæl i oprindelseslandet og andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl, med bopæl her i riget. Det samme gælder andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til det, der er nævnt i § 7 i udlændingeloven.

Herudover har flygtninge, som tager bopæl i hjemlandet, efter at have fået tillagt folkepension ret til at medtage folkepensionens grundbeløb samt optjent tillæg som følge af opsat folkepension.

Tilsvarende ret har visse andre udlændinge, der har opholdstilladelse efter nærmere fastsatte bestemmelser i udlændingeloven, herunder humanitær opholdstilladelse. I visse tilfælde gælder retten til at medtage pensionen kun, hvis de repatrierer sammen med den person, til hvem de har den tilknytning, der danner grundlag for opholdstilladelsen.”

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har endvidere indhentet en udtalelse fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling vedrørende hvilke ydelser, der er på området, som flygtninge har adgang til, og Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling har oplyst følgende:

”Som udgangspunkt er flygtninge ikke økonomisk eller på anden måde bedre stillet end danske statsborgere i forhold til adgang til velfærdsgoder på ministerområdet, dvs. i forhold til adgang til uddannelser og uddannelsesforløb mv.

#### *Folkeskolen - Dansk som andetsprog*

For folkeskoleområdet gælder det særlige, at der i fornødent omfang gives undervisning i dansk som andetsprog til tosprogede børn i grundskolen og i 10. klasse. Dette gælder også

børn af flygtninge. Baggrunden for at give fornøden undervisning i dansk som andetsprog er at sikre tosprogede elever med behov for sprogstøtte undervisning i dansk som andetsprog, så de får de nødvendige forudsætninger for at få det fulde udbytte af skolens undervisning.

#### *Folkeskolen - Modersmålsundervisning*

I 2002 blev kommunernes pligt til at tilbyde modersmålsundervisning begrænset til at omfatte tilbud om modersmålsundervisning til børn fra EU- og EØS-lande samt fra Færøerne og Grønland. Kommunerne blev stillet frit med hensyn til at tilbyde modersmålsundervisning til børn fra tredjelande som led i skolernes undervisning i fritiden, hvor der kan kræves betaling.

*Gymnasiale uddannelser – Gymnasiale indslusningsforløb for flygtninge og indvandrere*  
Særligt hvad angår udlændinge, udbydes der dels et Gymnasialt indslusningsforløb for flygtninge og indvandrere (GIF), dels Dansk som andetsprog på A-niveau (Dsa A) som hf-enkeltfag.

GIF henvender sig til flygtninge og indvandrere, som har et andet sprog end dansk som modersmål, og som ønsker optagelse på en videregående uddannelse. For at blive optaget på GIF kræves en gymnasial uddannelse fra hjemlandet og forkundskaber i dansk på et vist niveau. GIF varer et år og er tilrettelagt i to fagpakker, der betegnes henholdsvis humanistisk-GIF og matematisk-GIF. GIF er gratis og giver adgang til SU.

Dsa A henvender sig til tosprogede unge og voksne med et andet modersmål end dansk og giver på lige fod med dansk A adgang til de videregående uddannelser. Undervisningen skal tage udgangspunkt i et fagligt niveau svarende til dansk som andetsprog niveau D (almen voksenuddannelse) og dansk trin 2 samt 10. klasse-prøven i dansk. Forudsætninger er således forkundskaber i dansk på et vist niveau. Dsa A udbydes som forsøg på flere institutioner fordelt rundt i landet og er planlagt som et- eller toårige forløb. Der gælder samme regler om deltagerbetaling og adgang til SU som for øvrige hf-enkeltfag

#### *Dagtilbud – Sprogvurdering og sprogstimulering*

Alle børn i alderen omkring 3 år, som er indskrevet i et dagtilbud, skal modtage en sprogvurdering, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering. Alle børn i alderen omkring 3 år, der ikke er optaget i dagtilbud, skal have foretaget en sprogvurdering.

Sprogstimulering tilbydes, hvis en sprogvurdering viser behov herfor. Kommunalbestyrelsen skal give et sprogstimuleringsstilbud på 15 timer om ugen til tosprogede børn, der ikke er i dagtilbud, og som på baggrund af en sprogvurdering vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter. For tosprogede børn, der ikke er i dagtilbud, og hvor mindst en af forældrene er uden for arbejdsmarkedet, og hvor en sprogvurdering viser et behov for sprogstimulering, skal forældrene tage imod et obligatorisk 30 timers sprogstimuleringsstilbud til barnet i form af en gratis plads i et dagtilbud 30 timer om ugen.

Såfremt forældre ikke overholder deres pligt til at lade deres barn deltage i sprogvurdering og eventuelt sprogstimulering skal kommunen træffe afgørelse om standsning af børneydelsen, hvis den manglende overholdelse ikke beror på undskyldelige omstændigheder.

Formålet med sprogvurdering og sprogstimulering til børn er at sikre, at børn fra en tidlig alder får den nødvendige støtte til deres dansksproglige udvikling.”

Endelig har Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet indhentet en udtalelse fra Sundheds- og Ældreministeriet vedrørende hvilke ydelser, der er på området, som flygtninge har adgang til, og Sundheds- og Ældreministeriet har oplyst følgende:

”Adgang til sundhedsvæsenets ydelser efter sundhedsloven som udgangspunkt er betinget af, at man har bopæl i Danmark, dvs. tilmeldt Folkeregisteret, jf. sundhedslovens § 7. Det er derfor ikke afgørende, om en person er dansk statsborger eller flygtning.

Flygtninge tilmeldes Folkeregisteret, når de har fået godkendt deres asylansøgning, og opnår derved adgang til sundhedsydelser omfattet af sundhedsloven på samme vilkår, som danske statsborgere med bopæl i Danmark. Sygehusydelser og en række primære sundhedsydelser, herunder behandling hos alment praktiserende læge og specialelæge ydes vederlagsfrit.

Et særligt tiltag for flygtninge er, at traumatiserede flygtninge kan få vederlagsfri behandling på specialiserede centre for traumatiserede flygtninge, jf. sundhedslovens § 79, stk. 2. Det særlige behandlingstilbud til traumatiserede flygtninge er et psykiatritilbud. Baggrunden for bestemmelsen er bl.a., at arbejdsgruppen om rehabilitering af traumatiserede flygtninge anbefalede i sin rapport fra 2001, at der i sundhedsloven blev stillet et særligt rehabiliteringstilbud til rådighed for traumatiserede flygtninge.”

Inger Støjberg

/

Karen-Lise Johansen Karman